

Kuratorium Oświaty w Lublinie

.....
Imię i nazwisko ucznia

.....
Pełna nazwa szkoły

Liczba punktów

ZESTAW ZADAŃ KONKURSOWYCH Z GEOGRAFII DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM ROK SZKOLNY 2016/2017

ETAP TRZECI

Instrukcja dla ucznia

1. Zestaw konkursowy zawiera 16 zadań.
2. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy zestaw zadań jest kompletny.
Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
3. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem.
Rozwiązania zapisane ołówkiem nie będą oceniane.
5. Odpowiedzi zapisuj w miejscu na to przeznaczonym.
6. W nawiasach obok numerów zadań podano liczbę punktów możliwych do uzyskania za dane zadanie.
7. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.

Czas pracy:
90 minut

Liczba punktów
możliwych
do uzyskania: 40.
Laureatem
zostaniesz,
gdy uzyskasz co
najmniej 32 punkty.

**Pracuj samodzielnie.
POWODZENIA!**

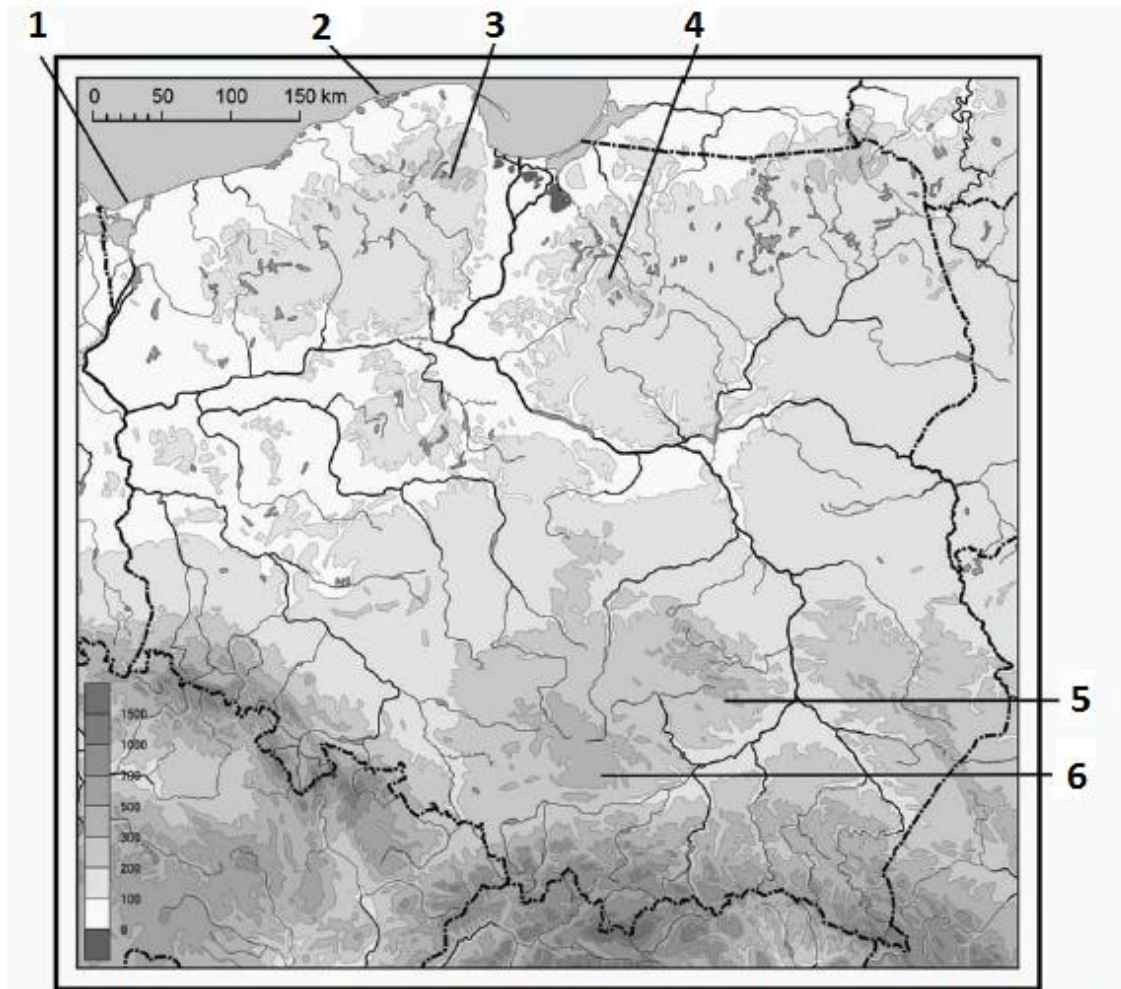
Zatwierdzam

Przewodnicząca
Wojewódzkiej Komisji Konkursowej
Ewa Zakosińska
mgr Ewa Zakosińska

Kurator Oświaty
w Lublinie
Teresa Misiuk
mgr Teresa Misiuk

Zadanie 1 (0-3p.)

Na mapie hipsometrycznej zaznaczono cyframi 1 – 6 wybrane miejsca w Polsce.

Na podstawie: *Geografia – Materiały dydaktyczne*, płyta CD, Wydawnictwo Szkolne PWN Sp. z o.o., Warszawa 2006

Uzupełnij poniższą tabelę wybierając właściwe informacje spośród podanych w ramach (pas rzeźby, proces rzeźbotwórczy) i na mapie (miejsce położenia).

Proces rzeźbotwórczy: deflacja, krasowienie, ruchy górotwórcze, akumulacja lodowcowa, egzaracja, abrazja

Pasy rzeźby: wyżyny, niziny środkowopolskie, kotliny podkarpackie, pojezierza, pobraża, góry

Forma terenu	Pas rzeźby	Główny proces rzeźbotwórczy	Miejsce położenia (wpisz cyfrę)
Klif na wyspie Wolin			
Maczuga Herkulesa			
Wieżyca (329 m n. p. m.)			

Zadanie 2 (0-2p)

Podane wydarzenia geologiczne ułóż od najstarszego do najmłodszego.

- Powstanie złoża rud miedzi na Nizinie Śląskiej.
- Powstanie moren czołowych Pojezierza Pomorskiego.
- Sfałdowanie Gór Świętokrzyskich.
- Powstanie uskoku oddzielającego Sudety od Przedgórza Sudeckiego.
- Utworzenie pokładów wapieni na Wyżynie Krakowsko – Częstochowskiej.

Wydarzenia najstarsze						Wydarzenia najmłodsze
-----------------------	--	--	--	--	--	-----------------------

Zadanie 3 (0-1p)

Najwyższym szczytem Tatr jest Gerlach (2655 m n.p.m.), natomiast Sudetów – Śnieżka (1602 m n.p.m.). Wyjaśnij dlaczego szczyty górskie w Sudetach są niższe niż w Tatrach?

.....

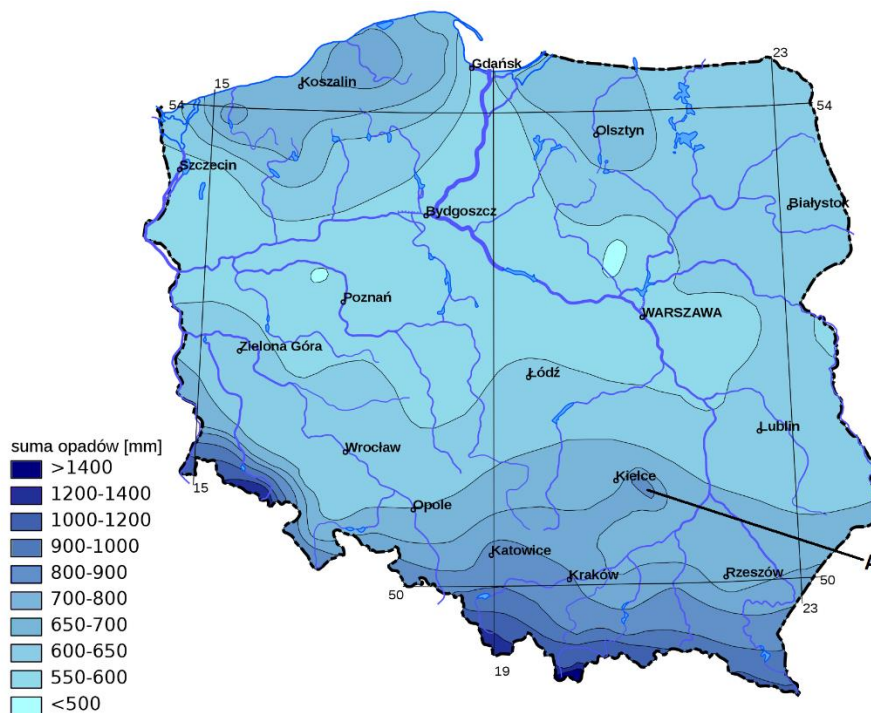
.....

.....

.....

Zadanie 4 (0-2p)

Na mapce przedstawiono rozkład średnich rocznych sum opadów atmosferycznych w Polsce. Literą **A** oznaczono wybrany obszar.

a) (0-1p)

Uporządkuj na podstawie mapy wymienione poniżej nazwy regionów geograficznych Polski według wielkości rocznej sumy opadów. Wpisz nazwy regionów w odpowiednie miejsca schematu.

1. Nizina Podlaska

2. Kujawy

3. Podhale

4. Pobrzeże Koszalińskie

Najmniejsze roczne sumy opadów

Największe roczne sumy opadów

--	--	--	--

b) (0-1p)

Na obszarze oznaczonym na mapie literą **A** występują większe roczne sumy opadów atmosferycznych niż na obszarach go otaczających. Podkreśl główną przyczynę, wybierając spośród poniższych odpowiedzi.

- Znajdują się tu rozległe kompleksy leśne o intensywnej transpiracji.
- Obszar leży na znacznej wysokości nad poziomem morza.
- Występują tu wzniesienia moreny czołowej.

Zadanie 5 (0-3p)

Na wybrzeżu Bałtyku tworzą się wiatry zwane bryzami.

a) (0-1p)

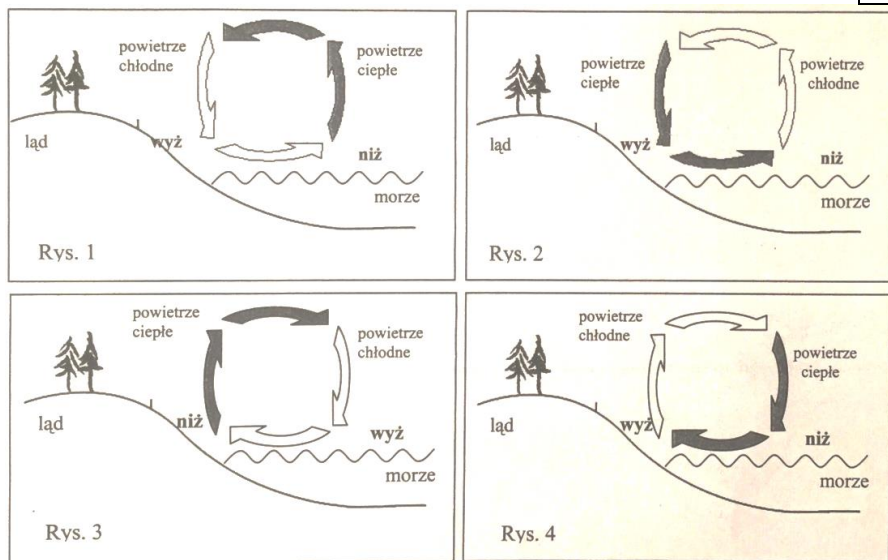
Zaznacz poprawną odpowiedź.

Schemat powstawania bryzy dziennej przedstawia rysunek

1	2	3	4
---	---	---	---

Schemat powstawania bryzy nocnej przedstawia rysunek

1	2	3	4
---	---	---	---

b) (0-2p)

Uzasadnij swój wybór dla bryzy dziennej i nocnej.

Uzasadnienie:

Bryza dzienna

.....

Bryza nocna

.....

Zadanie 6 (0-3p)

Na poniższej mapce oznaczono cyframi 1 – 4 wybrane obszary Polski, które należą do zlewisk różnych mórz. Uzupełnij tabelę.

Na podstawie: *Geograficzny atlas Polski*, Warszawa 2003.

a) (0-1p)

Wpisz obok każdego obszaru 1 – 4 nazwę morza, do zlewiska którego on należy, wybierając spośród podanych w ramce.

Morze Bałtyckie	Morze Czarne	Morze Śródziemne	Morze Północne
-----------------	--------------	------------------	----------------

Obszary na mapie	Nazwa morza	Nazwy rzek
1	Morze	
2	Morze	
3	Morze	
4	Morze	

b) (0-2p)

Dla każdego obszaru wpisz w trzeciej kolumnie tabeli nazwę rzeki (wybranej z ramki), która płynie na obszarze danego zlewiska 1 – 4.

Czarna Hańcza	Strwiąż	Izera	Orawa
---------------	---------	-------	-------

Zadanie 7 (0-3p)

Poniższe zdania dotyczą gleb, występujących w Polsce.

a) (0-2p) Oceń prawdziwość zdań zaznaczając, odpowiednio **prawda (P)** lub **fałsz (F)**.

- Duży odsetek gleb na Kujawach stanowią czarnoziemy.
- Na Żuławach Wiślanych występują gleby zwane madami.
- Na obszarze Wyżyny Lubelskiej dominują gleby bielcowe.
- Typowe gleby dla Wyżyny Krakowsko – Częstochowskiej to rędziny.

P	F
P	F
P	F
P	F

b) (0-1p)

Duży obszar Wielkopolski zajmują gleby brunatne. Wyjaśnij przyczynę powstania gleb brunatnych w tym regionie.

Wyjaśnienie:

.....

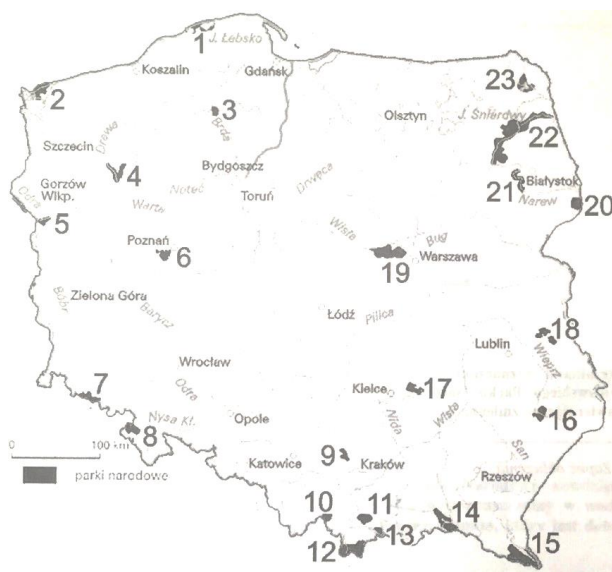
.....

.....

.....

Zadanie 8 (0-4p)

Wykonaj polecenia na podstawie mapy rozmieszczenia parków narodowych w Polsce (1 – 23) oraz własnej wiedzy.

a) (0-2p)

Wpisz do tabeli dwa numery, którymi oznaczono parki narodowe leżące w pasie wyżyn i podaj ich nazwy.

Numer na mapie	Nazwa parku narodowego

b) (0-2p)

Wpisz do tabeli nazwy parków narodowych, których dotyczą poniższe opisy. Nazwy parków narodowych wybierz spośród wymienionych w ramce. W kolejnej kolumnie wpisz numer, którym park oznaczono na mapie.

Opisy:

A – Osobliwością parku są kwarcytowe bloki skalne tzw. „gołoborza”.

Dominującym gatunkiem lasów jest jodła.

B – Jest to jeden z najmłodszych parków narodowych, powstały dopiero w 1996r. Jego obszar, o charakterze pojeziernym, pokryty jest borami sosnowymi.

Nazwy parków narodowych:

Bory Tucholskie	Roztoczański	Świętokrzyski	Biebrzański
-----------------	--------------	---------------	-------------

Opis	Nazwa parku narodowego	Numer na mapie
A		
B		

Zadanie 9 (0-2p)

W ramce wymieniono kilka największych miast Polski.

Katowice	Kraków	Lublin	Łódź	Szczecin	Wrocław	Gdańsk
----------	--------	--------	------	----------	---------	--------

a) (0-1p)

Wybierz spośród nich **trzy miasta o największej liczbie ludności.**

.....
.....
.....

b) (0-1p)

Podaj **dwa** problemy, które dotyczą mieszkańców dużych miast w naszym państwie.

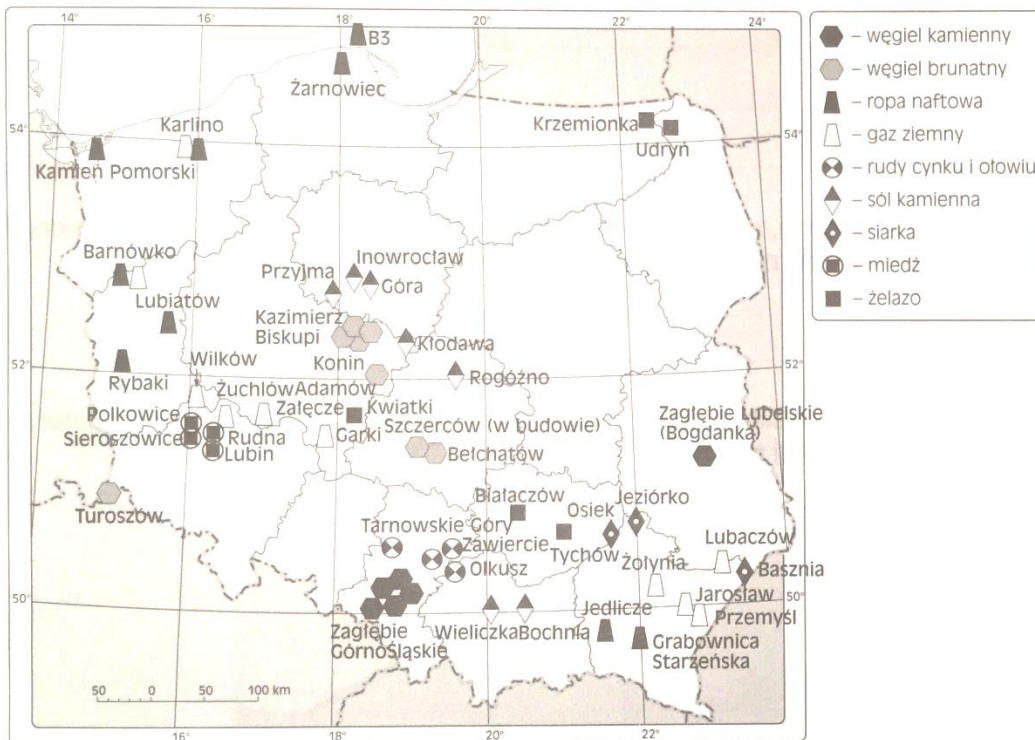
-
.....
-
.....

Cechy środowiska:

-
.....
-
.....

Zadanie 13 (0-3p)

Mapa przedstawia występowanie najważniejszych surowców mineralnych w Polsce. Wykonaj polecenia na podstawie mapy oraz własnej wiedzy.

a) (0-1p)

Wymień dwa ważne surowce mineralne, których zasoby nie wystarczają dla potrzeb polskiego przemysłu i duże ich ilości są importowane.

-
-

b) (0-1p)

Podkreśl na mapie **dwie** nazwy miejscowości w pobliżu, których występuje lecz nie jest jeszcze eksploatowany surowiec mineralny wykorzystywany w przemyśle metalurgicznym.

c) (0-1p)

Podaj nazwy dwóch miejscowości, w których kopalnie wydobywanego dawniej surowca zostały zamknięte i przekształcone w muzea. Jedna z tych kopalń jest wpisana na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

-
-

Zadanie 14 (0-1p)

Wskaż 2 państwa dla których **błędnie** scharakteryzowano gospodarkę energetyczną. Postaw znak **X** przy wybranych państwach w kolumnie „**Błędna odpowiedź**”

Lp.	Państwo	Charakterystyka gospodarki energetycznej	Błędna odp.
1.	Czechy	Główną rolę w produkcji energii elektrycznej odgrywają elektrownie ciepłne spalające węgiel, zwłaszcza brunatny	
2.	Słowacja	Energię elektryczną uzyskuje się głównie w elektrowniach ciepłych i wodnych.	
3.	Ukraina	Energia elektryczna w tym państwie to głównie energia ciepła oparta na węglu kamiennym a także energia jądrowa.	
4.	Białoruś	Energię elektryczną produkuje się przede wszystkim w elektrowniach ciepłych, opartych na węglu kamiennym.	
5.	Litwa	Energetyka oparta jest tu głównie na elektrowniach jądrowych.	
6.	Niemcy	Najważniejszą rolę w produkcji energii elektrycznej odgrywają elektrownie jądrowe i wodne.	

Zadanie 15 (0-3p)

Poniższe zdania charakteryzują południowych sąsiadów Polski. Wybierz spośród nich te, które charakteryzują Czechy, Słowację lub obydwa państwa. Do tabeli wpisz w odpowiednich rubrykach **litery**, którymi oznaczono poszczególne zdania.

- Leży w strefie klimatycznej umiarkowanej.
- Na północy tego państwa znajdują się góry, ukształtowane w orogenezie hercyńskiej.
- Jego stolica leży nad Dunajem.
- Jego stolica leży nad Wełtawą.
- Należy do Unii Europejskiej.
- Posiada walutę euro.
- Charakteryzuje się dość wysokim wskaźnikiem urbanizacji.
- Nie posiada dostępu do morza.
- Około 10% mieszkańców stanowi węgierska mniejszość narodowa.

Zdania charakteryzujące Czechy	Zdania charakteryzujące Słowację	Zdania charakteryzujące obydwa państwa

Zadanie 16 (0-2p)

Na fotografiach przedstawiono wybrane obiekty zabytkowe Lubelszczyzny.

Nr 1

Nr 2

Nr 3

Nr 4

Nr 5

Nr 6

Uzupełnij poniższą tabelę, wybierając informacje spośród podanych w ramkach (nazwa zabytku, nazwa miejscowości).

Nazwa zabytku:

Kościół na Wyspie	Ruiny zamku	Ratusz	Muzeum Wsi
Kamieniczki ormiańskie	Muzeum Pałacu Zamoyskich		Fragment Rynku

Nazwa miejscowości:

Zwierzyniec Puławy	Janowiec Kazimierz Dolny	Lublin Zamość	Kozłówka
-----------------------	-----------------------------	------------------	----------

Nr fotografii	Nazwa zabytku	Nazwa miejscowości
1		
2		
3		
4		
5		
6		